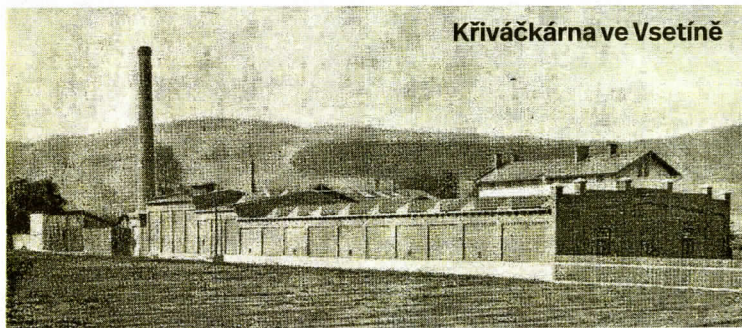

Továrna bratří Bůbelů vyvážela až do Afriky

Tradice výroby křiváků sahá až do sedmnáctého století.

Vsetín – Během období průmyslového rozvoje města začala ve Vsetíně fungovat i továrna na nože a příbory. V regionu měla domácí výroba křiváků dlouhou tradici, řemeslná výroba nožů je doložena už v 17. století. Na ní navázala v roce 1883 nově vzniklá společnost Jarošek a Pokorný, jejíž zakladatelé s křiváky už dříve obchodovali a nyní začali sami nože vyrábět.

První dílnu si zřídili v bývalé valše na břehu Rokyténky. Po pár letech Jarošek ze společnosti odešel a ta pak změnila název na Bratři Pokorný (y není překlep). Kvůli špatné obchodní politice a stagnaci podniku do něj vstoupila v roce 1890 firma Bratří Bůbelové jako tichý společník (měla čtyři spolumajitele, z nichž nejaktivnější byl Karel Bůbela,

mimo jiné poslanec zemského sněmu).

Po sedmi letech společného podnikání bratři Bůbelové vyplatili bratrům Pokorným na základě vzájemné dohody jejich podíl a továrnu převzali do svého vlastnictví.

Nožířská firma Bratří Bůbelové se na počátku 20. století utěšeně rozrůstala. Její výrobky se prodávaly v Čechách na Slovensku, v Uhrách, Rumunsku, Polsku a občas je vyvážely i do Afriky. Díky tomu si maji-

telé mohli dovolit postavit i novou továrnu, ve které produkovali několik desítek typů nožů a příborů (tovární budova zvaná „křiváčkárna“ se zachovala do dnešní doby). Firmě se dařilo až do vypuknutí balkánských válek v roce 1912, kdy přišla o část trhů, následně se musela za I. světové války potýkat s nedostatkem surovin a zaměstnanců. Po vzniku samostatného Československa byl prodej do zahraničí omezen nově utvořenými hranice-

mi a Bratři Bůbelové se proto začali orientovat hlavně na domácí trh.

V roce 1922 vystoupilo z rodinného podniku šest společníků a založili společnost Bůbela a spol., továrna na zboží nožířské a ocelové na Vsetíně. Pod novým vedením v čele s Viktorem Bůbelou společnost prosperovala, zaměřovala se hlavně na produkci příborů, naběraček, lopatek na doryty atd. Kvalitní výrobky ze Vsetína putovaly na tuzemské trhy i během složitého období nacistické okupace.

Po válce byla roku 1948 společnost znárodněna a začleněna do národního podniku Sandrik Bratislava. Závod ve Vsetíně byl bohužel o dva roky později zrušen a továrna se stala majetkem podniku MEZ, což znamenalo konec této tradiční výroby ve městě.

Pavel Mašláň, Muzeum regionu Valašsko